

Kyberprostor 2008

Terezie Smejkalová*

Ve dnech 28.-29.listopadu 2008 proběhla na půdě Masarykovy univerzity (MU) mezinárodní konference Kyberprostor 2008.

Tuto konferenci pořádala již tradičně Právnická fakulta MU ve spolupráci s Fakultou sociálních studií MU a nově i ve spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze.

Konference Kyberprostor se tematicky zaměřuje na reflexi informačních technologií, média internetu především, humanitními a společenskými vědami. Přes tento interdisciplinární charakter klade konference zvláštní důraz na právní aspekty diskutované problematiky.

Šíří mezinárodního zastoupení a účastí uznávaných vědců v oboru se tato konference řadí k prestižním akcím svého druhu v Evropě.

Letošního, již šestého, ročníku se zúčastnilo přes 170 delegátů z celého světa, toho 92 referujících. Své příspěvky přednesli delegáti nejen z evropských zemí, ale také z Austrálie, Severní a Jižní Ameriky, Afriky i Asie.

Konference proběhla ve dvou dnech. První den byl věnován plenárnímu zasedání, které se konalo na Fakultě sociálních studií MU. Na tom to zasedání přednesli své příspěvky mimo jiné profesor Právnické fakulty Georg-August Universität v Göttingenu Gerald Spindler a profesor Právnické fakulty vídeňské univerzity Erich Schweighofer. Oba se zabývali právní regulací internetu; profesor Spindler z pohledu mezinárodního práva veřejného a profesor Schweighofer z pohledu vnitrostátního a evropského práva.

Druhý den pak jednání probíhalo na půdě Právnické fakulty MU a bylo rozděleno na jednotlivé tematické sekce. Právně orientované sekce se týkaly trestných činů v kyberprostoru, otázek jurisdikce, duševního vlastnictví, e-Governmentu a teorie kyberpráva. Psychologicky zaměřené sekce pokrývaly problematiku mládeže na internetu, nejruznějších online komunit a souvisejících otázek. Stejně jako v minulých letech nechyběla ani sekce orientovaná na filosofické a sociologické otázky a velmi kvalitně obsazená sekce zaměřená na otázky náboženství a internetu, zejména na islám.

Opravdu světové úrovně dosahovaly především sekce týkající se jurisdikce, islámu na internetu a otázek duševního vlastnictví, a to nejen kvalitou jednotlivých příspěvků, ale i geografickým původem referujících. Jednání prvně zmíněné sekce zahájil svým příspěvkem profesor Michael Bogdan z univerzity ve švédském Lundu, který se zaměřil na změny, které přináší nové

nařízení Evropského parlamentu a Rady o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (tzv. Řím I.) nahrazující Římskou úmluvu z roku 1980, a jejich dopad na závazky vznikající nebo prováděné prostřednictvím internetu.

V sekci týkající se islámu na internetu se diskutovala například témata změny některých náboženských rituálů a rozvoje nových, z nichž některé již patří pouze do virtuálního světa kyberprostoru (Rüdiger Lohlker, Universität Wien), vlivu nejruznějších laických kazatelů, kteří umě využívají internetu a televize k šíření svých myšlenek (a popularity), na islám (Iveta Kouřilová, Univerzita Karlova v Praze) nebo politického a normotvorného vlivu fatew (Jens Kutscher, Friedrich Alexander University, Erlangen-Nuremberg).

Na duševní vlastnictví orientovaná sekce pokrývala problematiku domén (László Fekete, Corvinus University, Budapešť), nejruznějších softwarových aplikací (Gergely Spránitz, University of Pécs) nebo problematiku licenčních smluv uzavíraných mezi umělci zveřejňujícími svá díla prostřednictvím internetu a organizacemi kolektivně spravujícími autorská práva (Leonhard Reis, Universität Wien). Na hranici mezi oblastmi duševního vlastnictví a filosofie se pohyboval velice zajímavý příspěvek profesora Herberta Hrachovce z Universität Wien, který se zaměřil na problematiku duševního vlastnictví, konkrétně ochranných známek, v souvislosti s platónistickými představami o idejích a jednotlivostech, kde pouze jednotlivosti mohou být subjektem právní regulace.

Na vysoké úrovni se potom pohybovala většina ostatních sekcí, především sekce teorie kyberpráva a sekce psychologické. Kyberprávní sekci zahájil příspěvek profesora Aernouta Schmidta z Universiteit Leiden v Holandsku, který se zabývá otázkami práva a informačních technologií již od osmdesátých let, na téma „Radbruch v kyberprostoru“. V dalších příspěvcích zazněly komentáře například k teoretickoprávní reflexi tzv. ambientních technologií (Alžběta Krausová, ICRI – Katholieke Universiteit Leuven), nebo zajímavé srovnání německé a čínské právní regulace internetu (Eva Egermann, Institut právní informatiky, Universität Hannover).

Konference Kyberprostor již tradičně spolupracuje se dvěma periodiky: Masaryk University Journal of Law and Technology¹ a Cyberpsychology². Oba představují publikační média pro tuto konferenci, s tím, že nijak nesuplují klasický sborník, ale publikují pouze opravdu kvalitní a recenzované příspěvky.

Odborná úroveň konference Kyberprostor se s každým ročníkem zvyšuje, a proto nelze než vyjádřit naději a přesvědčení, že si tento trend udrží i v budoucích letech.

* Mgr. Terezie Smejkalová, studentka doktorského studijního programu na Právnické fakultě Masarykovy univerzity, Brno.

¹ Viz webové stránky časopisu Masaryk University Journal of Law and Technology. Dostupné z:

<http://mujl.law.muni.cz/>.

² Viz webové stránky časopisu Cyberpsychology. Dostupné z: <http://www.cyberpsychology.eu/index.php>.